

عنوان مقاله:

بررسی فرایندهای فاصله‌گزینی مردم از مطبوعات و راهکارهای کاهش آن: ارائه یک مدل پارادایمی

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات فرهنگ ارتباطات، دوره 24، شماره 64 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 40

نویسندگان:

جواد آذرنگار - دانشجوی دکتری ارتباطات اجتماعی، واحد میبد، دانشگاه آزاد اسلامی، میبد، ایران. javadazarnegar@gmail.com

سیدعلیرضا افشانی - استاد گروه جامعه‌شناسی، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه یزد، یزد، ایران (نویسنده مسئول). afshanalireza@yazd.ac.ir

سیدعلی محمد مزیدی - استادیار گروه ارتباطات اجتماعی، واحد میبد، دانشگاه آزاد اسلامی، میبد، ایران. mazidi6@yahoo.com

خلاصه مقاله:

مطبوعات در سال‌های اخیر و تحت تاثیر عوامل مختلفی مانند مجازی شدن ساختارهای فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی از یک طرف و محدودیت‌های موجود از طرف دیگر، با ریزش مخاطب مواجه بوده‌اند. نتیجه این فرآیند فاصله‌گزینی مردم از مطبوعات بوده است. پژوهش حاضر دلایل، فرآیندها، راهبردها و پیامدهای این مسئله را بررسی کرده است. این پژوهش با روش تحقیق نظریه زمینه‌ای (رویکرد سیستماتیک) انجام شده است. مشارکت کنندگان پژوهش، متخصصان ارتباطات و رسانه‌های ارتباطی و افرادی بودند که حداقل ۷ سال سابقه فعالیت در زمینه مطبوعات داشتند. بر این اساس و با روش نمونه‌گیری هدفمند ۲۹ نفر انتخاب شده و با روش مصاحبه نیمه ساختاریافته با آن‌ها مصاحبه انجام گرفت. داده‌های به دست آمده با استفاده از روش کدگذاری سه مرحله‌ای نظریه زمینه‌ای (کدگذاری باز، کدگذاری محوری و کدگذاری انتخابی) تحلیل شدند. یافته‌های پژوهش نشان داد که شرایط علی تأثیرگذار بر فاصله‌گزینی مطبوعات را می‌توان در سه بخش تقسیم‌بندی نمود: عوامل فرهنگی-اجتماعی (سنت شفاهی ایرانی، دیجیتالی‌شدن فرهنگ، مینیمالیستی شدن زندگی و بی‌اعتمادی نهادی)، عوامل سیاسی (محدودیت‌های سیاسی و سیاست‌زدگی رفتاری) و عوامل اقتصادی (فقر اقتصادی، تورم و گرانی). شرایط زمینه‌ای تأثیرگذار بر فاصله‌گزینی مردم از مطبوعات عبارت‌اند از: اقتصاد سیاسی و مجازی سازی. همچنین شرایط مداخله‌گر تأثیرگذار بر فاصله‌گزینی مردم از مطبوعات شامل دو مورد بود: ضعف محتوایی و ضعف ساختاری. راهبردها و استراتژی‌های مواجهه با فاصله‌گزینی مردم از مطبوعات عبارت‌اند از: نوسازی محتوایی، نوسازی ارتباطی و نوسازی ساختاری. در صورت تحقق این راهبردها، مهم‌ترین پیامد برای مطبوعات، کاهش فاصله‌گزینی مردم از مطبوعات و نزولی شدن روند کاهش مخاطبان مطبوعات است.

کلمات کلیدی:

رسانه‌های ارتباطی سنتی، فضای مجازی، شبکه‌های اجتماعی، مخاطب، فاصله‌گزینی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1941733>

